

Decyzja

Prezydium KK

nr 192/20

ws. uchwały Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 27 października 2020 roku w sprawie wniesienia do Sejmu projektu Ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

Proponowane zmiany legislacyjne będące przedmiotem projektu senackiego, których celem jest uchylenie ograniczenia handlu w niedziele, święta oraz w niektóre inne dni w okresie obowiązywania stanu epidemii lub zagrożenia epidemicznego oraz w okresie do 90. dnia następującego po odwołaniu tego ze stanów Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” ocenia zdecydowanie negatywnie i wnosi o jego odrzucenie.

Uzasadnienie przekazane do projektu zawiera informacje będące we wzajemnej sprzeczności.

Z jednej strony projektodawca uznaje, że uchylenie zakazu handlu (w istocie sformułowanie to jest błędne, albowiem w ustawie z dnia 18 stycznia 2018 roku, która ma zgodnie z założeniami opisanymi w uchwale zostać uchylona, widnieje wyraźnie usankcjonowane, również w praktyce pojęcie: ograniczenia handlu, a nie zakazu) ma na celu ograniczenie negatywnych skutków epidemii COVID-19 dla polskiej gospodarki, a z drugiej strony podniesienie poziomu ochrony zdrowia społeczeństwa. Projektodawca nie wziął pod uwagę, że Ustawa z dnia 18 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele, święta oraz w niektóre inne dni zawiera wyłączenia umożliwiające prowadzenie handlu w niedziele. Z gospodarczego punktu widzenia, co pokazują liczne, również historyczne dane ekonomiczne handel rozkłada się proporcjonalnie na wszystkie dni handlowe w tygodniu, jak również w sytuacji potrzeby konsumentów, którzy w dni, w których handel jest ustawowo ograniczony, mogą dokonać zakupów w tych placówkach, których ograniczenie nie dotyczy (artykuły pierwszej potrzeby i tzw. szybkiego zbytu). Z przedmiotowego projektu wynika zatem, że głównym zamysłem projektodawcy jest faktyczne uchylenie zakazu handlu, więc dopuszczenie działalności sklepów wielkopowierzchniowych i dyskontów, co jest sprzeczne z zasadą społeczno-gospodarczego przeznaczenia prawa (tu: prawa pracy w kontekście zatrudnienia pracowników). Żadne dane ekonomiczne, w tym dane Głównego Urzędu Statystycznego nie wskazują, aby w czasie

ogłoszonego stanu epidemii COVID-19 wskaźnik sprzedaży detalicznej odnotował spadek. Stąd wskazany argument za usprawnieniem sytuacji gospodarczej należy uznać za chybiony. Natomiast argument dotyczący rzekomego podniesienia poziomu ochrony zdrowia społeczeństwa poprzez uchylenie ograniczenia handlu w niedziele stoi w sprzeczności z rozwiązaniami dotyczącymi zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania epidemii COVID-19. Transmisja zakażenia w dużych skupiskach ludzkich, do których należą sklepy wielkopowierzchniowe mogące stanowić ogniska choroby, jest znaczna i dopuszczenie kolejnego dnia handlowego nie tyle nie ogranicza ryzyka, co je istotnie zwiększa. Należy wziąć w tym przypadku pod uwagę również ograniczenie ryzyka transmisji COVID-19 wśród pracowników sektora handlu narażonych na stały, codzienny kontakt z klientami. Nie bez powodu ustawodawca w czasie stanu epidemii podejmował decyzje dotyczące minimalizacji ryzyka transmisji choroby podejmując decyzje o ograniczonym funkcjonowaniu galerii handlowych, którą należy uznać za słuszną.

W krajach europejskich, gdzie istnieje częściowe lub całkowite ograniczenie handlu tendencje mają charakter odwrotny do proponowanych w komentowanym projekcie. Działalność placówek handlowych ogranicza się ze względu na minimalizację ryzyka transmisji COVID-19. Dla przykładu warto podać również badania przeprowadzone w Wielkiej Brytanii. Rządowa agencja Public Health England (PHE) przeanalizowała zebrane za pomocą aplikacji NHS COVID-19 dane od 128 808 osób, które w okresie od 9 do 15 listopada 2020 roku poinformowały o tym, że test potwierdził u nich obecność SARS-CoV-2. Analizując ich kontakty, można było sprawdzić miejsca, gdzie przebywali w dniach poprzedzających pozytywny wynik testu. Jak wynika z tej analizy, najwięcej, bo 18,3 proc. spośród badanej grupy było w supermarketach.

Biorąc pod uwagę przedstawione powyżej argumenty, należy wyraźnie podkreślić, co zostało wskazane na początku stanowiska, że proponowane zmiany w zakresie uchylenia ograniczenia handlu w niedziele, święta oraz w niektóre inne dni są niekorzystne, nie sprzyjają ochronie zdrowia zarówno obywateli, jak i osób świadczących pracę w placówkach handlowych oraz naruszają podstawowy charakter uchylanej ustawy i celowości jej postanowień.

Gdańsk, 1 grudnia 2020 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Łydorek